

Jeg maa dog bemærke, at, naar jeg har troet at kunne blive staaende ved Udkastet, der forsaavidt ganske stemmer med hvad der — og det eenstemmig — er udtalt i Landboecommissionens Betænkning, saa er det ikke, fordi jeg har meent, at der herved kunde skaffes „de store“ nogen Fordeel, saaledes som den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 3die District (Vlesen), lod til at antage. Jeg troer overalt ikke, at der ad denne Vej er nogen væsentlig Fordeel at vinde for dem, den ærede Rigsdagsmand kaldte „de store“. De store Landeendomsbesiddere vilde dog i ethvert Fald have at udvide deres Andeel af den omhandlede Præstation. Men det er Principets Gjennemførelse, hvorpaa det her kommer an. Naar man med Opmærksomhed gjennemlæser § 55 i Skoleanordningen for Landet af 29de Juli 1814, vil man finde, at Bestemmelserne i Lit. b om Leverancerne af Brændsel til Skolerne staae i nøieste Forbindelse med hvad der i samme Lit. er bestemt om Skovning og Hjemkjørsel af Brændet samt om Tørvesskjæringen og Tørvens Transport, ligesom og disse Bestemmelser igjen staae i Sammenhæng med de paafølgende Forkrifter om Udredelse af Fourage til Skolelærerne, og om Jordts-Udlæg til Skolelodder. Jeg troer derfor, at Udkastet med Føie er gaaet ud fra, at naar man vil udjevne den Forskjel, som findes Sted med Hensyn til de øvrige i Sens Lit. b-d ombandlede Gjenstande, saa er det principmæssigt ogsaa at udstrække denne Udjevning til hvad der er bestemt med Hensyn til Udredelsen af Skolebrændsel. Den herom i Anordningen givne Forfrist, der og, som erkjendt, givne Anledning til en Deel praktiske Ulemper, vil ellers blive staaende som en noget synderslig Anomali. Det er heller ingen grundet Indvending, naar man har sagt, at Anordningens Forfrist herom ikke er grundet paa Forskjellen mellem privilegeret og uprivilegeret Hartkorn, og derfor skulde ligge udenfor det, som er Gjenstand for nærværende Lovudkast. Det er jo allerede oftere blevet fremhævet, tilveels ogsaa af Ordføreren, at Lovudkastet indbefatter ikke saa Bestemmelser, som ingenlunde skarpt knytte sig til Forskjellen mellem privilegeret og uprivilegeret Hartkorn; dette gælder saavel om denne

§ 5 øvrige Indhold, som om flere andre Ser i Udkastet. Man har nemlig ved Udarbejdelsen af Lovudkastet, — og herpaa er ogsaa Udvalget gaaet ind, — villet medtage en Deel Momenter, som staae i en vis, nærmere eller fjernere, Forbindelse med hvad der udgjør Lovudkastets egentlige Gjenstand, hvilket og allerede i Titlen er antydet. Naar man har paaberaabt sig, at Selveierne i alt Fald kunne have Brændsel, saa seer jeg ikke, at dette beviser ret meget; thi det er vist, at mange Selveiere ingen Brændsel have, og det hjælper ikke disse, at andre Selveiere have Brændsel; men, uagtet de selv ingen Brændsel have, skulle de, efter Anordningen, ligesuldt deeltage i Udredelsen af denne Ydelse, hvilket viser, at man i Anordningen ikke er gaaet ud fra, at Brændselet netop skulde tages der, hvor det havdes in natura; hvorimod, det Naturligste og det med Paragraphens Princip meest Overensstemmende er, at det fornødne Brændsel anskaffes for Dvernes Regning og at Beløbet lignes paa samtlige Vedkommende.

Forøvrigt har jeg just ikke nogen særdeles Umhed for denne Bestemmelse i Udkastet, og skal, især efter hvad den ærede Cultusminister har ytret, ikke holde stærkt derpaa; men hvis man i denne Henseende vil fravige Udkastet, skulde jeg være meget tilbøjelig til at stemme for det Endringsforslag, som er stillet af den ærede Rigsdagsmand for Veile Amts 3die District (Stodfleth), at nemlig det første Stykke af Paragraphen ganske udgaaer.

Ordføreren: Udvalget kan ikke tiltræde dette første Forslag, som er stillet af den ærede Rigsdagsmand for Veile, og det netop fordi vi ønske at bortrydde al Tvist og Tvivl om, hvad der herefter skal gælde om Ydelsen af Skolebrændsel. Det er aldeles vist, at hvis man her udelader Bestemmelsen, saa maa man holde sig til Lovgivningen; men da frygte vi, at der vil fremkomme mangen Gen med Indvendinger; man vil paaberaabe sig disse Præmisser, man vil citere Udtalelser i Landboecommissionens Betænkning osv.; og sjøndt Alt dette ikke vil have noget grundigt at betyde, saa troer jeg dog, at det er bedre at affjære enhver Vej for Tvivl. Jeg skal endnu tilføie, at Cancelliet har i en Skrivelse til Veile Amt af